

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 26/23

2023 m. vasario 15 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-606/20 | *Austrian Power Grid ir kt. / ACER*

Bendrasis Teismas patvirtino didesnius Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) įgaliojimus priimti individualius sprendimus tarpvalstybiniais klausimais

Taigi ACER leidžiama pakeisti perdavimo sistemos operatorių pasiūlymus prieš juos patvirtinant, kad būtų užtikrinta jų atitiktis Sąjungos energetikos teisei, ir ji nėra saistoma aspektų, dėl kurių gali sutarti kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos

Europos Komisijos reglamente 2017/2195 dėl elektros energijos balansavimo¹ numatyta įgyvendinti kelias Europos balansavimo energijos mainų platformas. Vienos iš šių platformų yra, pirma, Europos automatinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platforma (toliau – *aFRR* platforma) ir, antra, Europos rankinio aktyvinimo dažnio atkūrimo rezervų balansavimo energijos mainų platforma (toliau – *mFRR* platforma)².

Pagal Reglamentą 2017/2195³ numatytą procedūrą visi perdavimo sistemos operatoriai (toliau – PSO) pateikė nacionalinėms reguliavimo institucijoms (toliau – NRI) tvirtinti⁴ bendrus pasiūlymus dėl *aFRR* platformos ir *mFRR* platformos įgyvendinimo metodikos.

Gavusi bendrą NRI prašymą, Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) pagal tą patį reglamentą⁵ priėmė sprendimus dėl šių pasiūlymų, iš dalies pakeistų po šios agentūros, NRI ir PSO susirašinėjimo ir konsultacijų. Taigi ACER priėmė du sprendimus: vieną – dėl *aFRR* metodikos, o kitą – dėl *mFRR* metodikos (toliau – ACER sprendimai); prie šių sprendimų buvo pridėtos aptariamose metodikos, iš dalies pakeistos ir patvirtintos šios agentūros.

Austrian Power Grid, ČEPS, a.s., Polskie sieci elektroenergetyczne S.A., Red Eléctrica de España SA, RTE Réseau de transport d'électricité, Svenska kraftnät, TenneT TSO BV ir TenneT TSO GmbH dėl šių sprendimų pateikė skundus⁶ ACER apeliacinei tarybai (toliau – Apeliacinė taryba). Kadangi jų skundai buvo atmesti, jos Bendrajame Teisme pareiškė du ieškinius dėl Apeliacinės tarybos sprendimų, kiek jie su jomis susiję, tam tikrų ACER sprendimų nuostatų ir prie jų pridėtų metodikų panaikinimo.

Bendrasis Teismas (antroji išplėstinė kolegija) atmetė šiuos ieškinius ir savo sprendimuose pateikė poziciją dėl, viena

¹ 2017 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (OL L 312, 2017, p. 6).

² Atitinkamai Reglamento (ES) 2017/2195 20 ir 21 straipsniai.

³ Reglamento 2017/2195 20 straipsnio 1 dalis ir 21 straipsnio 1 dalis.

⁴ Reglamento 2017/2195 5 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a punktas.

⁵ Reglamento 2017/2195 5 straipsnio 7 dalis.

⁶ Pagal 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 159, 2019, p. 22), 28 straipsnį.

vertus, kompetencijos paskirstymo ACER ir NRI patvirtinant *aFRR* ir *mFRR* metodikas ir, kita vertus, dėl *aFRR* ir *mFRR* veikimui užtikrinti būtinų funkcijų pagal Reglamentą 2017/2195.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirmiausia Bendrasis Teismas pripažino ieškinius dėl panaikinimo nepriimtinais, kiek jie buvo pareikšti dėl ACER sprendimų ir jų priedų. Šiuo klausimu jis pažymėjo, kad pagal SESV 263 straipsnio penktą pastraipą ir aktą, kuriuo įsteigiama ACER, t. y. Reglamentą 2019/942⁷, ieškovės, kaip neprivilegiuotosios šalys⁸, gali tik prašyti Bendrojo Teismo panaikinti Apeliacinės tarybos sprendimus, bet ne ACER sprendimus ir jų priedus. Todėl šiuo atveju Bendrasis Teismas apsiribojo Apeliacinės tarybos sprendimų teisėtumo kontrole, be kita ko, kiek jais buvo visiškai patvirtinti ACER sprendimai ir prie jų pridėtos *aFRR* ir *mFRR* metodikos.

Remdamasis pirmiau nurodytu vertinimu, Bendrasis Teismas toliau nagrinėjo esmę. Pirma, jis atmetė ieškovių argumentus, kad Apeliacinė taryba padarė teisės klaidą, kai nekonstatavo, jog ACER viršijo savo kompetencijos ribas priimdama atitinkamus sprendimus.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymėjo, kad pagal Reglamento 2019/942 6 straipsnio 10 dalį ir Reglamento 2017/2195 5 straipsnio 7 dalį, taikytinas tuo metu, kai buvo priimti Apeliacinės tarybos sprendimai, ACER turi kompetenciją nuspręsti arba priimti individualius sprendimus dėl reguliavimo klausimų ar problemų, darančių poveikį tarpvalstybinei prekybai arba tarpvalstybiniam sistemų saugumui, kaip antai *aFRR* ir *mFRR* metodikų, kai, kaip nagrinėtu atveju, NRI šiuo klausimu jai pateikia bendrą prašymą. Bendrojo Teismo teigimu, iš šių nuostatų nematyti, kad ACER kompetencija apsiriboja tik tais aspektais, dėl kurių atitinkamoms institucijoms nepavyko susitarti.

Tokį pažodinį aiškinimą patvirtina teisės akto, kuriame yra šios nuostatos, kontekstas ir tikslai. Šiuo klausimu iš reglamentų 2019/942 ir 713/2009⁹ (taikytas anksčiau) pasiūlymų aiškinamųjų memorandumų matyti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas aiškiai siekė, kad sprendimai tarpvalstybiniais klausimais būtų priimami veiksmingiau ir greičiau, sustiprinant ACER individualaus sprendimo priėmimo įgaliojimus, bet paisant NRI pagrindinio vaidmens energetikos reguliavimo srityje išsaugojimo, laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų. Be to, iš Reglamento 2019/942 preambulės¹⁰ matyti, kad ACER buvo įsteigta siekiant panaikinti reguliavimo spragą Sąjungos lygmeniu ir prisidėti prie veiksmingo elektros energijos ir gamtinių dujų vidaus rinkų veikimo.

Todėl atitinkamų reglamentų 2019/942 ir 2017/2195 nuostatų tikslas bei kontekstas ir nagrinėto atvejo aplinkybės patvirtina, kad ACER yra įgaliota priimti sprendimą dėl *aFRR* ir *mFRR* metodikų rengimo, kai NRI šiuo klausimu pateikia prašymą. Be to, kadangi ACER buvo suteikti įgaliojimai pačiai priimti sprendimus, kad ji galėtų nepriklausomai ir veiksmingai vykdyti savo reguliavimo funkcijas, šiai agentūrai leidžiama pakeisti PSO pasiūlymus prieš juos patvirtinant, kad būtų užtikrinta jų atitiktis Sąjungos energetikos teisei, ir ji nėra saistoma aspektų, dėl kurių gali sutarti kompetentingos NRI.

Darytina išvada, kad ACER apeliacinė taryba nepadarė teisės klaidos, kai patvirtino ACER kompetenciją priimti sprendimą dėl *aFRR* ir *mFRR* metodikų aspektų, dėl kurių NRI susitarė.

Antra, Bendrasis Teismas atmetė ieškovių priekaištus, grindžiamus tuo, kad Apeliacinė taryba padarė teisės klaidą, kai konstatavo, jog ACER nereikalavo, kad PSO kaip vieną iš *aFRR* ir *mFRR* platformų veikimui užtikrinti būtinų funkcijų įtrauktų pajėgumų valdymą, o tai tiesiogiai išplaukė iš Reglamento 2017/2195 taikymo.

⁷ Reglamento 2019/942 34 konstatuojamoji dalis, 28 straipsnio 1 dalis ir 29 straipsnis.

⁸ Privilegiuotosios šalys yra Teisingumo Teismo statuto 19 straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos šalys, t. y. valstybės narės, Sąjungos institucijos, valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo šalys, bet nėra Sąjungos valstybės narės, ir šiame susitarime nurodyta ELPA priežiūros institucija.

⁹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 713/2009, įsteigiantis Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (OL L 211, 2009, p. 1).

¹⁰ Reglamento 2019/942 10 konstatuojamoji dalis, anksčiau – Reglamento Nr. 713/2009 5 konstatuojamoji dalis.

Bendrasis Teismas pirmiausia pažymėjo, kad šis įtraukimas yra lemiamas vertinant, ar PSO parengti pasiūlymai turėjo atitikti Reglamente 2017/2195 numatytus papildomus reikalavimus¹¹, kai, kaip nagrinėtu atveju, PSO numato paskirti kelis subjektus įvairioms būtinoms funkcijoms vykdyti. Šiuo klausimu jis pabrėžė, kad pagal minėtą reglamentą PSO teikiamuose metodikų pasiūlymuose turi būti pateikta *aFRR* ir *mFRR* platformų veikimui užtikrinti būtinų funkcijų apibrėžtis¹². Iš Reglamento 2017/2195 matyti, kad šias platformas turi sudaryti bent aktyvinimo optimizavimo funkcija ir PSO–PSO atsiskaitymo funkcija¹³, negalima atmesti galimybės, kad kita funkcija, kaip antai pajėgumų valdymas, taip pat gali būti laikoma būtina šių platformų veikimui, ypač jei tokia funkcija turi būti pridėta siekiant užtikrinti šios platformos, atitinkančios bendro valdymo principus ir veiklos procesus, aukšto lygmens struktūrą.

Aiškinant *aFRR* ir *mFRR* platformų veikimui užtikrinti „būtiną funkciją“ sąvoką, atsižvelgiant į Reglamento 2017/2195 kontekstą ir tikslus, galima manyti, kad tai funkcija, kuri tiek techniniu, tiek teisiniu požiūriu yra būtina siekiant efektyviai ir saugiai sukurti, įgyvendinti ir naudoti minėtas platformas.

Bendrojo Teismo teigimu, pajėgumų valdymo funkcija atitinka tokią būtinumo sąlygą. Iš tiesų teisiniu požiūriu Reglamente 2017/2195 reikalaujama, kad PSO nuolat atnaujintų balansavimo energijos mainams arba disbalanso pasiskirstymui nustatyti turimo tarpzoninio pralaidumo duomenis. Techniniu požiūriu, kaip matyti iš nagrinėtu atveju parengtų *aFRR* ir *mFRR* metodikų pasiūlymų, nuolatinis šio pralaidumo duomenų atnaujinimas, kuriuo grindžiama pajėgumų valdymo funkcija, yra esminis aktyvinimo optimizavimo funkcijos indėlis. Be to, pajėgumų valdymo funkciją į platformas įtraukė patys perdavimo sistemos operatoriai, kad jos atitiktų Reglamente 2017/2195 nustatytus aukšto lygmens struktūros veiksmingumo ir saugumo reikalavimus.

Atsižvelgiant, be kita ko, į tai, kas išdėstyta, Apeliacinės tarybos sprendimai buvo patvirtinti.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinyje pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimų ([T-606/20](#) ir [T-607/20](#)) tekstas nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Likite su mumis!

¹¹ Reglamento 2017/2195 20 straipsnio 3 dalies e punkto i–iii papunkčiai ir 21 straipsnio 3 dalies e punkto i–iii papunkčiai.

¹² Reglamento 2017/2195 20 straipsnio 3 dalies c punktas ir 21 straipsnio 3 dalies c punktas.

¹³ Reglamento 2017/2195 20 straipsnio 2 dalis ir 21 straipsnio 2 dalis.